

ת"פ 35859/02/15 - מדינת ישראל נגד יבגני איסמאילוב (עציר) - בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 35859-02-15 מדינת ישראל נ' איסמאילוב(עציר)
בפני כבוד השופט אליהו ביתן

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד לימור הלל

המאשימה

נגד

יבגני איסמאילוב (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד מירי שיין

הנאשם

הכרעת דין

כללי

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירת ניסיון שוד, לפי סעיף 403 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ועבירת תקיפת זקן, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין. נטען בו, כי בתאריך 11.2.15 בסמוך לשעה 18:30, פ.צ. - אשה ילידת 1948 (להלן: "המתלוננת") צעדה ברחוב דב גור באשדוד לעבר ביתה כשעל זרועה תיק יד. הנאשם הבחין בה והלך אחריה במטרה לשדוד ממנה את התיק. המתלוננת הגיעה לקרבת הכניסה לבניין מגוריה והנאשם התנפל עליה מאחור, אחז בידו את תיקה והחל למשוך אותו ממנה בכח. המתלוננת התנגדה וניסתה למנוע ממנו לקחת את התיק, אחזה בתיק בחוזקה וצעקה לעזרה. במהלך מאבקה עם הנאשם, המתלוננת נפלה ארצה והנאשם גהר מעליה והיכה אותה באגרופים, תוך שהוא ממשיך למשוך את התיק. שני שוטרי מג"ב שהזדמנו לסביבה שמעו את זעקות המתלוננת ורצו לכיוון הצעקות. בהמשך, הנאשם הבחין בשוטרי המג"ב מתקרבים לעברו, קם מעל המתלוננת והחל לברוח. אחד משוטרי המג"ב רדף אחריו ותפס אותו כעבור מטרים ספורים.

כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלוננת שריטות ונפיחות באיזור השפתיים, שטפי דם בכפות הידיים ורגישות בגפיים העליונות והתחתונות ובעמוד השדרה.

2. בתשובתו לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו וטען, כי הוא עבר במקום האירוע, שמע צעקות לעזרה וראה אלמוני קופץ על אשה ובורח. הוא ניגש לאשה שהותקפה על מנת לסייע לה, ואז הגיעו שוטרים ועצרו אותו.

התביעה העידה את המתלוננת ואת שני שוטרי המג"ב המוזכרים והגישה, בהסכמה, תמונות של המתלוננת לאחר האירוע, תעודה רפואית של המתלוננת, דיסק המתעד את שחזור ההתרששויות על ידי אחד משוטרי המג"ב ומכיל גם תמונות מהזירה וסביבתה, דיסק המתעד את שיחת הדיווח למוקד המשטרה, דיסק המתעד חלק מחקירת הנאשם, ושני מזכרים.

ההגנה העידה את הנאשם והגישה, בהסכמה, תמונות שונות של הזירה וסביבתה, תמונות מסוימות שצולמו במהלך השחזור של השוטר שלום שללאשווילי, מסמכים רפואיים של הנאשם, ואישור מחברת החשמל על הפסקת חשמל בבניינים 31-33 ברחוב דב גור באשדוד.

ראיות התביעה

ראיות התביעה העיקריות הן, עדויותיהם של המתלוננת ושני שוטרי המג"ב בבית המשפט.

תמצית עדות המתלוננת, פ.צ., בבית המשפט -

האירוע היה ביום חורפי גשום וסוער. בסוף יום עבודתה היא נסעה במונית שירות לאיזור מגוריה ומשם הלכה ברגל לכיוון ביתה. הרחוב היה חשוך בגלל הפסקת חשמל וכך גם בניין מגוריה. תיקה היה תלוי על זרועה באיזור המרפק. תוך כדי הליכתה ברחוב היא הרגישה שמישהו מגיע מאחריה, אך לא ייחסה לכך חשיבות משום שבאיזור יש גן ציבורי ואנשים עוברים במקום. פתאום, היא הרגישה שמישהו מושך את התיק שלה כלפי מטה. היא הבינה שקורה משהו לא בסדר והתחילה לצעוק. איש לא היה ברחוב. היא תפסה את התיק בשתי ידיה מהרצועה שלו ואז קיבלה מכת אגרופ חזקה לחזה ונפלה על הדשא. אחר כך התוקף היכה אותה באגרופים בלחיים והיא הרגישה דם על פניה וצעקה מאוד חזק. פתאום היא ראתה שוטר שתפס מישהו והדף אותו מעבר הבניין, ובדיוק חזר האור. בסופו של דבר התוקף לא הצליח לקחת ממנה את התיק.

העדה הבהירה, כי בשלב בו השוטר הראשון הגיע, השודד עדיין ניסה לקחת ממנה את התיק והיא התנגדה לו, והשוטר תפס אותו והדף אותו. ואמרה עוד, שהאדם שנעצר אמר לשוטרים, ברוסית, שלא הוא שדד אותה אלא מישהו אחר ושהוא הגיע כדי לעזור לה. "אבל האמת היא שאף אחד אחר מלבדו לא היה, הוא זה ששדד אותי." (עמ' 5 מש' 9)

בחקירתה הנגדית מסרה, כי בזמן המעשה היא היתה בצלילות וראתה את הדברים עליהם סיפרה. היא אישרה שהיתה מרוכזת בהשגרת התיק ברשותה ואמרה "לא רציתי לתת את התיק. אני אישה חזקה ולא רציתי שיקחו ממני את התיק. התנהגות כזאת לא מקובלת עלי." (עמ' 11 מש' 21).

תמצית עדותו של שוטר מג"ב שלום שללאשווילי (עמודים 15-22) -

באותו ערב הוא הגיע ברכב משטרה כדי לנחם חבר הגר ברחוב דב גור באשדוד. הוא החנה את רכבו, יצא ממנו, ושמע צעקות של אשה מבוגרת. הוא רץ לכיוון וכשהסתכל ממקום הגעתו לעבר הבלוק, ראה גבר מכה אישה השרועה על האדמה. הוא רץ למקום בצעקה ואז הגבר ברח. הוא רדף אחריו, תוך קיום קשר עין רצוף אתו, ותפס אותו. הוא הביא אותו ללובי של הבניין, המקום היה חשוך והוא הדליק את פנס הפלאפון שלו וראה שהפנים של הגבר חבולות ומדממות ונדף ממנו ריח אלכוהול. הוא שאל אותו ברוסית מה קרה והגבר השיב לו שהאשה נפלה והוא ניסה להרים אותה ולהגיש לה עזרה. הוא התקשר למוקד המשטרה, דיווח על האירוע,

הגיעו שוטרים והטיפול הועבר לידיהם.

העד הבהיר, כי כשראה לראשונה את הגבר והאשה, האשה שכבה על הארץ והגבר היכה בה באגרופים. כאשר הוא התקדם לעברם, הוא ראה שהגבר מחזיק בתיק בידו האחת וביד השניה הוא מכה את האשה. ושהמרחק מהמקום בו היה הגבר וברח ועד למקום בו הוא עצר אותו היה קצר, אולי 7 מטרים.

העד ציין כי שוטר המג"ב האחר, מרק, שבתפקידו הוא אחראי מרפאה בבסיס בו שניהם משרתים, התרכז במתלוננת ובדק מה שלומה.

תמצית עדותו של שוטר מג"ב מרק אנדרצ'יק (עמודים 25-32) -

גם הוא הגיע למקום ברכב כדי לנחם את אותו חבר. החנה את רכבו, שמע אנשים צועקים "משטרה, מישהו מכה אשה". הוא והשוטר שלום רצו לעבר הבניין. הוא הגיע מעט אחרי שלום. כשהגיע, ראה אשה שרועה על הרצפה וגבר רוכן מעליה כשידו מונפת באוויר. שלום צעק לגבר משהו, הגבר הבחין בהם, עזב את האשה וברח מאחורי הבניין מצדו הימני. הוא ניגש לאשה לראות אם היא זקוקה לסיוע ושלווה רדף אחרי הגבר. הוא ראה שהאשה בהכרה מלאה ואינה זקוקה לטיפול, רץ לעבר צדו הימני של הבניין ושם ראה ששלווה כבר חוזר עם התוקף בידו.

ראיות ההגנה

ההגנה העידה רק את הנאשם ומטבע הדברים עדותו היא ראיית ההגנה המרכזית.

תמצית עדות הנאשם בבית המשפט

בזמן בו התרחש האירוע, הוא הלך ברחוב דב גור באשדוד. הוא שמע צעקות רמות לעזרה, פנה לכיוון הצעקות - הסביבה היתה חשוכה בגלל הפסקת חשמל - ועלה במדרגות המובילות לחצר בניין מגורים. מצד ימין שלו בקעו צעקות הסטריות של אשה והוא ראה בן אדם מעל האשה. כשהתקרב, אותו אדם ברח לצד ימין של הבניין. הנאשם פנה לאשה, ששכבה על הקרקע, התכופף לעברה כדי לעזור לה ולהקים אותה, ואמר לה "באתי לעזור". היא המשיכה לצעוק, החזיקה את ידיה על חזה והיתה בהסטריה. פתאום הגיע שוטר ותפס אותו.

הנאשם עמד על כך ששוטר המג"ב תפס אותו כשהוא (הנאשם) עומד ליד המתלוננת, ועמד על כך שהוא לא הלך מהמקום, לא ברח ולא רץ.

דין והכרעה

1. סיפור המעשה המסופר על ידי עדי התביעה הינו כדלהלן-

המתלוננת הותקפה בקרבת בניין מגוריה, הממוקם בסמיכות לכביש. שני שוטרי מג"ב שמעו את צעקותיה לעזרה ורצו למקום. בהגיעם, הם ראו אשה שוכבת על הארץ וגבר גוהר מעליה ועושה כלפיה תנועות תקיפה. הגבר הבחין בשוטרים, הניח לאשה וברח לצד הימני של הבניין. אחד השוטרים רדף אחריו, תוך שמירת קשר עין רצוף אותו ותפס אותו שם. האחר פנה אל המתלוננת ואחר כך הלך לעבר הצד הימני של הבניין, ושם ראה את השוטר הראשון מגיע כשהוא מחזיק בנאשם.

גרסת הנאשם חופפת בעיקרה את רוב פרטי הסיפור האמור - תקיפת המתלוננת בניסיון לקחת את תיקה,

מיקום התקיפה, העובדה שהתוקף הוא גבר, העובדה שהמתלוננת היתה שרועה על הארץ והגבר היה מעליה, בריחת התוקף לעבר החלק הימני של הבניין, הגעת שני שוטרי מג"ב ומעצר הנאשם על ידי אחד משוטרי המג"ב. טענת הנאשם הינה, כאמור, כי הוא שמע את צעקות האשה ובא לסייע לה. הוא התקרב אליה, התכופף לעברה ואף נגע בידה, הכל במטרה לעזור לה לקום, ותוך כדי כך הגיע שוטר ועצר אותו, במקום שכבת האשה. הוא עצמו לא ברח מהמקום ולא עזב את המקום.

2. איש מעדי התביעה לא ראה את פני התוקף ולא התיימר לזהותו על פי מראהו כמי שתקף את המתלוננת. הפללת הנאשם כמבצע העבירה מבוססת בעיקר על עצם מעצרו לאחר מרדף קצר אחרי הגבר שנראה מכה את האשה ובורח, תוך שמירת קשר עין רצוף אתו מהבריחה ועד המעצר.

3. גרסת הנאשם כי נוכחותו במקום היתה תמימה וכי הוא נעצר על ידי שוטר המג"ב תוך כדי נסיונו לעזור למתלוננת ובהיותו עומד בסמוך אליה, מבלי שהוא ברח מהשוטרים או עזב את המקום בו שכבה המתלוננת, סותרת חזיתית את גרסת המתלוננת, שרק גבר אחד - התוקף - היה באירוע ולא היה גבר נוסף שבא לעזור לה, וסותרת את גרסת שוטרי המג"ב באשר להשתלשלות העניינים שהביאה למעצר הנאשם.

הנאשם טען בעדותו בבית המשפט (עמ' 42 מש' 23) "כל הסיפור של השוטר שלום על הריצה שלו אחרי התוקף ועל תפיסתי בצד הבניין, לא היה ולא נברא והוא שקר".

4. המתלוננת עשתה רושם של אשה חזקה. המאבק המרשים שלה בתוקף והדברים שאמרה בקשר אליו, מדברים בעד עצמם (עמ' 11 ש' 22). בעדותה בבית המשפט היא התנסחה בצורה ברורה וממוקדת וניכר כי בזמן האירוע היא היתה בשליטה וכי היא זוכרת בצורה בהירה את הדברים שהיא מספרת עליהם מתוך חוויית האישית.

5. שני שוטרי המג"ב נקלעו לזירה במקרה, שמעו קריאות לעזרה ונחלצו לסייע. ראוי לציין כי אף אחד משני השוטרים איננו ממלא תפקיד שיטורי מובהק. אחד מהם אחראי על מטבח היחידה והשני אחראי על המרפאה. מבחינה זו מעמדם איננו שונה משמעותית מזה של אזרחים. איש מהם לא הכיר את הנאשם או את המתלוננת קודם לאירוע, ועדויותיהם בבית המשפט היו מדודות והרשימו בכנותן.

הסנגורית הטיחה בשוטר המג"ב, שלום, כי בזמן ההתרחשות הוא לא יכל לראות את הדברים שהוא סיפר עליהם בבית המשפט וכי הוא רשם את מה שרשם בדוח שלו רק אחרי שנודעו לו העובדות. והשוטר השיב לה "אני יכול לומר בוודאות שאני ראיתי שהנאשם מכה באגרופים את האשה. אין לי שום היכרות עם הנאשם ואין לי שום דבר נגדו. אני בסך הכל תפסתי פושע שביצע עבירה" (עמ' 20 מש' 29), ובהמשך, אמר: "אני חוזר ואומר, אני ראיתי בוודאות את הנאשם מכה את האשה כשהיא שרועה על הארץ..." (עמ' 21 מש' 1).

עיון בתמליל שיחת השוטר שלום עם המוקד המשטרית - ת/6, שהוגש בהסכמה, ובדוח האירועים הרלוונטי - ת/8, שאף הוא הוגש בהסכמה, מלמד, כי השוטר שלום דיווח על הפרטים המרכזיים של האירוע מיד, עוד לפני הגעת השוטרים ובוודאי לפני החקירה וביורר העובדות.

בת/6 מובאים בין היתר הדברים הבאים-

"מוקד: אתה צריך ניידת אדון?"

שוטר: כן, כן

מוקד: מה קרה?

שוטר: יש פה אישה רוסיה שאיזה שתוי ניסה כנראה לגנוב לה את התיק, התחיל להרביץ לה, לתת לה מכות.

מוקד: מתי?

שוטר: עכשיו.

מוקד: עכשיו? איפה? היא אתך? איפה הבחור שניסה לחטוף את התיק?

שוטר: אצלי, אצלי פה ביד."

ובת/8 צוינו בין היתר הדברים הבאים -

"תיאור: המודיע מדווח על בחור שניסה לחטוף תיק לאישה. כרגע המודיע מחזיק את הבחור שניסה לחטוף את התיק. המודיע הוא שוטר במג"ב."

"פרטי הודעה: מדווח כי המודיע שהינו שוטר מג"ב הבחין בחשוד שהתעמת פיזית עם האשה, נסיבות האירוע בבירור."

הסנגורית הטיחה בשוטר המג"ב מרק, כי "סיפור הגבורה" שהוא מתאר לא היה וכי כל מה שהוא סיפר בעדותו הוא שמע מאחרים לאחר מעשה (עמ' 31 מש' 13). והשוטר מרק השיב לה: "כל מה שאמרתי היה אמת לאמיתה. כל מה שראיתי אמרתי. את הזלזול שלך אני לא צריך וגם לא את ההתייחסות שלך לגבורה שלי." למען האמת, השוטר מרק לא ייחס לעצמו כל "מעשה גבורה". אדרבא, הוא העיד שהוא התמקד במתלוננת ובמצבה והשוטר שלום הוא זה שרדף אחרי התוקף ותפס אותו.

למעשה, גם השוטר שלום איננו מייחס לעצמו "מעשה גבורה", אלא מתאר מרדף קצר, שארך פחות מדקה, ומוסר שהנאשם לא רץ במהירות ושבמצבו הוא לא יכל לברוח יותר מידי (עמ' 16 ש' 25 עד 28). הוא גם איננו מתאר מאבק או השתלטות הירואים על הנאשם, אלא תפיסה פשוטה שלו. ותיאוריו בכלל מינוריים ורחוקים מהפרזה.

6. עדות המתלוננת נתמכת היטב בעדויות שני שוטרי המג"ב. ושלושת העדויות משתלבות היטב, מחזקות זו את זו ויוצרות תמונה ברורה, אמינה ושלמה. הן מתארות את השתלשלות האירועים בצורה בהירה והגיונית ומסבירות היטב את פעולות המעורבים השונים. חלק מהדברים מתועד בדיווח למוקד המשטרה שנעשה מיד, בזמן אמת. אין בעדויות הגזמות ואין בהן פרכות משמעותיות או בלתי מוסברות. ואני מאמין להן.

מנגד, גרסת הנאשם איננה אמינה. כל אדם יכול להבדיל היטב בין מי שתוקף אותו, מכה אותו באגרופים ומנסה לשדוד את רכושו, לבין מי שבא לעזרתו ומנסה לסייע לו במצוקתו. וכך גם המתלוננת.

המתלוננת נשאלה בבית המשפט מספר פעמים על האפשרות שאחר הוא שתקף אותה ושהנאשם רק בא לסייע לה, ואמרה את הדברים הבאים -

עמ' 5 מש' 24 -

"ש. האם היה מישהו שניסה לעזור לך במהלך האירוע?

ת. לא. אף אחד לא בא לעזור לי."

עמ' 11 מש' 13 -

"ש. אני אומרת לך שאת היית בלחץ. הדברים באו לך בהפתעה והיו מלחיצים.

ת. תלוי למה מתכוונים בדברים. אני הייתי בצלילות וראיתי את הדברים ואני זוכרת את מה שסיפרתי. אני זוכרת שלא היו אנשים בסביבה ואני זוכרת שאיש לא בא לעזור לי, אבל כמובן שהסיטואציה היא מלחיצה."

עמ' 13 מש' 24 -

"ש. אני אומרת לך שבנסיבות שהיו ובלחץ שהיית, את התבלבלת בין מישהו שבא לתת לך עזרה לבין מי שתקף אותך?

ת. לא. אני בטוחה במאתיים אחוז שזה לא היה כך. אני בטוחה שזה היה כפי שאני תיארתי."

עמ' 14 מש' 1 -

"ש. יכול להיות שמדובר בבלבול אחד גדול והאדם שתפסו לא הוא זה שניסה לקחת לך את התיק?

ת. לא. אין שום בלבול פה."

השתלשלות העניינים המתוארת בעדות המתלוננת, פשוטה ובהירה. לדבריה, התוקף תקף אותה וניסה ליטול ממנה בכח את תיקה והיא ספגה את המכות וצעקה ונאבקה בו ולא איפשרה לו לקחת את תיקה, ותוך כדי המאבק ביניהם ובעוד התוקף ממשיך בשלו, הגיע שוטר ואז התוקף ניתק מגע ממנה. לא היו שני שלבים. לא היו שני אנשים, תוקף ומציל. היה רק גבר אחד, תוקף, שהופרע עם הגעת השוטר.

המתלוננת היתה בטוחה לחלוטין בדבריה והיא מסרה אותם בפשטות, בכנות, בנחרצות וללא היסוס ואני משוכנע שסיפורה מתאר את המציאות כהווייתה.

7. מקום מעצר הנאשם-

מקום מעצר הנאשם הוא בעל משמעות, שכן, לגרסת התביעה הנאשם נעצר במרחק מסוים ממקום האירוע, מצד ימין לבניין, לשם ברח התוקף, והדבר תומך בהפללתו כמי שברח מהשוטרים ומנוגד לטענתו כי ביקש לסייע למתלוננת ונותר לידה עד למעצרו. ולגרסת ההגנה, הנאשם נעצר בדיוק במקום האירוע, ליד המתלוננת, והדבר תומך בגרסתו כי הוא הגיע כדי לסייע לה ולא ברח מהשוטרים.

המתלוננת מסרה בעדותה בבית המשפט שהתוקף נעצר על ידי השוטר כשהוא היה לידה, ומסרה שהתוקף לא ברח. (עמ' 12 מש' 1. עמ' 13 מש' 15)

מנגד, כמתואר, שני השוטרים מסרו כי הם ראו את התוקף מעל האשה כשהוא מכה אותה או מניף את ידו לעברה, וכשהוא הבחין בהם הוא ברח לצד הימני של הבניין, השוטר שלום רדף אחריו ותפס אותו בצד ימין של

הבניין, ואחר כך השוטר מרק הגיע לצד הימני של הבניין וראה שהשוטר שלום מגיע עם הנאשם.

בחינת הדברים מביאה למסקנה ברורה כי גרסת השוטרים היא הנכונה. להלן הנימוקים לכך -

- כל אחד משני השוטרים מוסר תיאור מפורט של השתלשלות העניינים מהרגע בו התוקף ברח ועד לרגע בו הוא ראה את הנאשם.
- על פי כל אחד מתיאורי השוטרים, התוקף ברח לצד הימני של הבניין והשוטר שלום רדף אחריו לשם. יצוין שגם הנאשם טוען שהתוקף ברח לצד הימני של הבניין.
- התיאורים של השוטרים אינם חופפים, שכן, הם לא היו יחד בכל פרק הזמן הרלוונטי. בהתחלה, שלום רדף אחרי התוקף ומרק פנה אל המתלוננת ששכבה על הארץ, ואחר כך שני השוטרים נפגשו בצד הימני של הבניין, כשהשוטר שלום הגיע לשם חזרה עם הנאשם. השוטר מרק לא ראה את פעולת המעצר של הנאשם אולם הוא ראה את הבריחה של התוקף לעבר הצד הימני של הבניין ואת השלב בו השוטר שלום התחיל לרדוף אחריו לעבר אותו כיוון, ואחר כך הוא ראה את השוטר שלום בצד הימני של הבניין מגיע עם הנאשם. מבנה זה של העדויות - בו הפרטים המשותפים בין העדויות הינם פרטים שוליים יחסית, היכולים להיראות בעיני מי שמסרם כחסי חשיבות - הוא בעל חוזק מיוחד. העדויות האמורות של השוטרים משלימות ומחזקות היטב זו את זו.
- תיאור מפורט שכזה איננו יכול להיות פרי טעות מהסוג הנטען על ידי ההגנה, דהיינו שהנאשם למעשה נעצר ממש ליד המתלוננת והשוטרים סיפרו בטעות על מרדף ועל מעצר במקום שונה.
- בנסיבות, לא מתקבל על דעתי ששני השוטרים שיקרו בעדויותיהם, בכלל ובפרט בנקודה זו. לא היתה להם כל סיבה לשקר. הם אינם מכירים לא את הנאשם ולא את המתלוננת. ואין להם כל נגיעה לענין, לא אישית ולא מקצועית. לא למותר לשוב ולהזכיר כי המדובר בשני שוטרי מג"ב המשמשים כאחראי מטבח וכאחראי מרפאה, שנקלעו למקום באקראי.
- גם מבחינה עניינית, תוכנית, סיפור השוטרים איננו חשוד בשקר. הם אינם טוענים שזיהו את הנאשם תוקף את המתלוננת. אחד מהם אפילו לא טוען שראה את הגבר תוקף את המתלוננת. שניהם מספרים שרק אחד מהם רדף אחרי הגבר שברח. לו רצו, יכלו לטעון ששניהם רדפו אחריו ושניהם תפסו אותו. השוטר שעצר את הנאשם מוסר שהנאשם אמר לו שהוא רק רצה לעזור למתלוננת לקום. לו רצה להפליל את הנאשם, הוא לא היה מספר שהנאשם אמר לו את מה שאמר. יתרה מכך, השוטר שעצר את הנאשם, וגם האחר, יכלו לטעון שהנאשם הודה בפניהם במעשה.
- הדעת נותנת שאם מסיבה כלשהי היה לשוטרים ענין להפליל את הנאשם בתקיפת המתלוננת תוך מסירת עדויות שקר, סביר היה יותר שהם יטענו כי הם משכו אותו ממש מעל המתלוננת, תוך כדי שהוא מכה אותה, כך הם היו קושרים אותו בצורה חד משמעית לתקיפתה. במובן מסוים סיפורם דוקא מרחיק את הנאשם מהמתלוננת ומתקיפתה.
- למחרת יום האירוע, השוטר שלום שיחזר את ההתרחשויות הנוגעות לאירוע והשחזר תועד. במהלך השחזור השוטר הצביע על הכיוון ממנו הגיע. על המקום ממנו ראה את הגבר רוכן מעל האשה. על המקום בו האשה שהותקפה שכבה - הוא הצביע במדויק על פיסת שטח בה הדשא היה

מעוך. הראה את מסלול בריחת התוקף. את מסלול ריצתו מהשלב בו ראה את הגבר מכה את האשה ועד למעצר הנאשם. ואת המקום המדויק בו עצר את הנאשם. בסרט ניתן לראות ולהתרשם שהעד "חי את האירוע", זוכר היטב את הפרטים, מצביע על המקומות השונים בבטחון ובנחרצות, והסיפור שהוא מספר ומשחזר, שוטף והרמוני. (ראה דיסק ת/3)

אין זה מתקבל על דעתי שהשחזור המפורט של העד הוא פרי דמיונו או שקריו.

באשר לדברי המתלוננת על אופן ומקום מעצר הנאשם, יש לזכור כי היא היתה במצב של שכיבה על הארץ ונקודת המבט שלה על ההתרחשויות היתה מזווית שונה ומוגבלת. היא לא יכלה לראות את מה שהתרחש מעבר לתוקף שהיה מולה, רכון מעליה. מהתיאורים שהיא מוסרת, ניתן להבין כיצד קרה שהיא סברה שהנאשם נהדף מעליה על ידי השוטר הראשון שהגיע אליה. מעדויות השוטרים עולה כי בשלב מסוים התוקף שהיה רכון מעל המתלוננת הבחין בהם והתחיל לברוח. באותו שלב המתלוננת טרם ראתה את השוטרים. מה שהיא ראתה הוא שהתוקף מנתק מגע ממנה והולך לאחור. מיד אחר כך הגיע אליה השוטר מרק, שבא לברר את מצבה, וכנראה היא חשבה שהוא זה שהדף את התוקף מעליה (ראה עמ' 12 שורות 10, 13, 20). יש לזכור שהתוקף לא הרחיק לכת בבריחתו ושתוך פחות מדקה הוא נתפס והובא למקום בו היתה המתלוננת.

רצף ההתרחשויות המתואר יכול להסביר את הרושם המוטעה שהיה למתלוננת באשר לאופן ומקום מעצר הנאשם.

יצוין כי כאשר הוצג למתלוננת בבית המשפט שהשוטרים אומרים שמישהו ברח מהמקום, היא לא פסלה את האפשרות שכך קרה, ואמרה "אני לא ראיתי את זה. אני לא הסתכלתי בכל דבר אלא התרכזתי במה שקורה איתי." (עמ' 13 מש' 21).

8. מעבר לדרוש אציין, כי כאשר הנאשם נעצר על ידי השוטר שלום, הוא דימם מפניו (עמ' 15 ש' 11). הנאשם אישר כי באותו ערב הוא היה חבול בפניו והסביר זאת בנפילה שלו יום-יומיים קודם לכן, על רקע מחלת האפילפסיה ממנה הוא סובל. עיון בתעודה הרפואית שהוגשה על ידי ההגנה, ת/4, מלמד כי הנאשם טען בפני הרופאים שבדקו אותו כי "לפני 3 ימים" הוא נפל ונחבל בראש ובפנים. הנאשם לא הסביר כיצד זה שלושה ימים לאחר נפילתו הוא דימם מפניו. הדימום יכול להיות מוסבר במגע הפיזי, הכוחני, שהיה בינו ובין המתלוננת במהלך ההתגוששות ביניהם.

טענות ההגנה העיקריות

החושך ששרר בזירת האירוע ושדה הראיה

1. ב"כ הנאשם הדגישה בסיכומיה את החשיכה ששררה במקום וטענה, כי בנסיבות, העדים לא יכלו לראות בדיוק את מה שטענו שראו וכי החושך עלול לגרום לטעויות בזיהוי ועל כן מתעורר ספק באשר לעובדות עליהן העידו העדים.
2. אין חולק על כך שככלל, תנאי ראות הם נתון רלוונטי בבחינת משקלן של עדויות ראיה. וכאן, מוסכם שעובר לאירוע ועד לשלב בו הנאשם נעצר היתה הפסקת חשמל ברחוב דב גור בניינים 31-33 (ראה נ/8). אולם, מהעדויות שנשמעו בבית המשפט ברור שבזירה ובסביבתה לא שרר חושך מוחלט ושבהחלט

ניתן היה לראות לפחות דמויות ותנועות. יוזכר, כי הנאשם עצמו, שנכח במקום בזמן הפסקת החשמל, איננו טוען שהוא גישש באפילה מפאת החושך, אלא מוסר שהוא הגיע למקום מהרחוב, עלה במדרגות המובילות לעבר הבניין, ראה בן אדם מעל אשה, ראה שאותו אדם לובש קפוצון, וראה שאותו אדם בורח מהמקום לצד הימני של הבניין. הוא כמובן גם ראה את המתלוננת שוכבת על הארץ ואחר כך ראה את השוטר שעצר אותו. גם שני השוטרים שהגיעו למקום מתארים סדרת פעולות ומעשים שכל אחד מהם עשה, המלמדים שניתן היה לראות ולתפקד, וכך גם המתלוננת מתארת פעולות ומעשים שלה ושל אחרים, והדברים מלמדים שהזירה וסביבתה לא היו חשוכות לחלוטין ושניתן היה לראות את מה שהעדים סיפרו שראו. בסופו של דבר המדובר באיזור עירוני מיושב ובהפסקת חשמל בתחום מוגבל בלבד ובמצבים כאלה לא נוצרת חשכה כבדה ומלאה.

3. ההגנה טענה בסיכומיה, שגדר-חיה הנמצאת בחזית בנין 31 הסתירה את שדה הראיה לשוטר שלום (פיסקה ט' לסיכומי ההגנה). טענה זו הוטחה בשוטר שלום בחקירתו הנגדית והוא השיב, כי מהמקום ממנו הוא הגיע לזירה אין שום בעיה לראות את הזירה (עמ' 20 ש' 18-24).

צפיתי בסרט המתעד את השחזור(ת/3) ואכן, בקטע בו השוטר שלום מראה מהיכן הוא הגיע לבנין, רואים בבירור כי מהמקום שהוא טוען שראה לראשונה את האירוע, ניתן לראות את הזירה במלואה ללא כל הפרעה.

טעויות זיהוי; הסקת מסקנות מוטעית; וטענות נוספות

1. הסנגורית הכבירה מלים בסיכומיה על סוגיית הטעויות בתהליך הזיהוי, על תעתועי המוח האנושי בהקשר לכך, על מעמד הספק במשפט הפלילי ועל עניינים פילוסופיים אחרים - כולם נושאים חשובים ומעוררי מחשבה. אולם, הקשר של נושא או נושאים מהמוזכרים למקרה ספציפי, והמשמעות הנגזרת מכך, תלויים בנסיבות ובעובדות הקונקרטיות. אין די להצביע על המורכבות הכללית של ראיית הזיהוי, יש להראות את נגיעתה המסוימת למקרה הקונקרטי ואת אפשרות השפעתה עליו. בסופו של דבר, ההתחשבות בהיבטים כלליים של סוגיות מוגדרות, ומידתה, תלויות בנתונים המסוימים של התיק הנידון.
2. כאן, שאלת הזיהוי הקלאסית איננה עומדת על הפרק. הנאשם לא זוהה על פי מראהו, לבושו, קולו, או סימנים מזוהים אחרים, אלא, כמתואר, שוטר שראה גבר מכה אשה, צעק לעברו, הגבר ברח, השוטר רדף אחריו ותפס אותו במרחק קצר מהמקום, והאדם שנתפס על ידי השוטר הוא הנאשם. בנסיבות אלה, הסכנות הכלליות הטבועות בתהליך הזיהוי, אינן רלוונטיות.

מאותה סיבה, אין לייחס משקל משמעותי לחשיכה היחסית ששררה בזירה ובסביבתה, שכן, כאמור, הנאשם נתפס פיזית לאחר מרדף קצר, במהלכו השוטר שרדף אחריו היה בקשר עין רצוף אתו. יוזכר, שאין בפי הנאשם כל הסבר לבריחתו ולהימצאותו במקום בו נעצר, וטענתו היא שהשוטר שתפס אותו שיקר בנוגע לנסיבות מעצרו.

3. הסנגורית טענה שעבר זמן בין תחילת האירוע וצעקות המתלוננת, להגעת השוטרים לזירה, ובין היתר התייחסה למקום בו השוטרים החנו את רכביהם והמרחק משם לזירה, ולעדויות של המתלוננת באשר לזמן שעבר מאז שהיא צעקה ועד להגעת השוטרים.

למעשה, הטענה הגדולה יותר המסתתרת מאחורי טענה זו הינה, שהשוטרים לא ראו במו עיניהם את מה שסיפרו שראו, ושהדברים שהם מסרו במשטרה ובבית המשפט הם "הסקת מסקנות מאוחרות, בתפיסתם את חוויית המציאות" (פיסקה 137 לסיכומי ההגנה). לטענת הסנגורית, השוטרים הושפעו ממראהו הפשוט של הנאשם, מתנאי החשיכה ששררו במקום ומסערת הרגשות בה היו ופיתחו לעצמם תבנית סטיגמטית שהביאה אותם למסור דברים שלא אירעו במציאות. טענה זו נפרשת גם על עדות השוטרים על בריחת הנאשם ממקום האירוע. לטענת הסנגורית, הדבר לא התרחש במציאות וגרסת השוטרים היא ניסיון שלהם להעצים את האירוע כחלק מאותו מעשה גבורה מצדם, בדבר תפיסת הפושע לאחר מרדף לילי והבאתו לדין, אף באופן שאינו מודע. (פיסקה 203 לסיכומי ההגנה).

באשר למקום חניית רכבי השוטרים, הרי, שהשוטר שלום העיד כי הוא החנה את רכבו על הכביש הראשי ברחוב דב גור, ליד בניין מספר 31. ההגנה לא הביאה ראיה על המרחק מבניין 31 לבניין 33 בו התרחש האירוע, שהם בניינים עוקבים. בחקירה הנגדית של המתלוננת הוצג בפניה שהמרחק מצומת הרחובות דב גור ושלמה בן יוסף, למקום האירוע הוא של כ- 100 **צעדים** (ראה עמ' 8 ש' 23). בניין מספר 31 נמצא קרוב יותר לזירת האירוע מאשר צומת הרחובות עצמו, שאגב, סמוך לפניו העצירה אסורה (כפי שניתן לראות בתמונות שהגישה ההגנה). והשוטר שלום העריך שהמרחק בין בניינים 31 ל- 33 עומד על כ- 50-60 מטר (עמ' 20 ש' 11). בכל מקרה המדובר במרחק לא רב, שיש להעריך שהזמן שלוקח לחצות אותו בריצה הוא בסביבות ה- 20 שניות.

אולם, הנקודה המרכזית הינה, ששוכנעתי שהדברים שהשוטרים מסרו על מה שראו, הם דברים שקרו במציאות ואינם שגיאות מדמיון הפורה. משכך, אין זה משנה כמה זמן בדיוק לקח להם להגיע לזירה, בסופו של דבר הם הגיעו לזירה, ראו את מה שראו ועשו את מה שעשו. אשוב ואזכיר את עדות המתלוננת כי בשלב שהשוטר הראשון הגיע, השודד עדיין ניסה לקחת ממנה את התיק והיא התנגדה (עמ' 5 ש' 1).

הנסייון של ההגנה, הנפרש על חלק ניכר מהתכנים שמסרו עדי התביעה, להסביר עדויות על עובדות פשוטות ובמיוחד על פעולות שבוצעו בפועל, בתהליכים נפשיים בלתי מודעים, שהתרחשו במקביל אצל כל אחד מעדי התביעה בנפרד, ובמיוחד שני השוטרים, שהביאו אותם לספר על דברים שלא היו ולא נבראו, מרחיק לכת ואין לו כל יסוד.

מחדלי חקירה

1. ב"כ הנאשם טענה, כי הימנעות שוטרי מג"ב ואחר כך השוטרים שהגיעו לזירה, לגבות עדויות מעוברי אורח שהיו במקום; אי בדיקת מציאותן של טביעות אצבע על תיק המתלוננת; ואי ביצוע עימותים בין הנאשם לעדים שהפלילו אותו - הם מחדלי חקירה שהביאו לפגיעה קשה בנאשם, וביקשה לתת לפגיעה זו "את כל כובד המשקל במלאכת שקילת הדין" (פיסקה 308 לסיכומי ההגנה).

2. מהראיות שנשמעו במשפט עולה, כי האירוע היה במתחם סגור יחסית וכי בזמן האירוע עצמו לא נכחו במקום אזרחים. האזרחים היחידים שהוזכרו הם אלה שצעקו לשוטרים שגבר מכה אשה. מיד לאחר מכן השוטרים רצו לעבר הקריאות לעזרה של המתלוננת. במצב הדברים המתואר, אין לראות בפעולת השוטרים שרצו מיד לעזרת האשה ולא התעכבו לקבל את פרטי האזרחים או לתחקרם על מה שראו, משום מחדל חקירה.

לא הובאה כל ראיה שאזרח כלשהו מאלה שהגיעו לזירה לאחר מעצר הנאשם - במיוחד שכנות שנזעקו לשמע

ההמולה - היה עד לאירוע.

בנסיבות אלה, אין לראות בנטען בנושא זה משום מחדל חקירה.

3. אשר לבדיקת תיקה של המתלוננת למציאת טביעת אצבעות, הדעת נותנת שבנסיבות היה על המשטרה לבחון את האפשרות האמורה, ואם הדבר היה ניתן מבחינה מעשית, היה עליה לבצע את הבדיקה. אולם, סוגיה זו לא התבררה במשפט. ההגנה לא חקרה איש מעדי התביעה בנושא. לא הוברר האם נעשה ניסיון לבצע בדיקה כזו ומה היו תוצאותיו. מהו החומר ממנו עשוי התיק. האם ניתן בכלל למצוא עליו טביעות אצבע. האם תנאי מזג האוויר - החורפי - איפשרו הימצאות טביעות אצבע על התיק. וכיוב' דברים. בנסיבות, אינני רואה כאן מחדל חקירה.

4. שאלת קיום עימות בין חשוד לעד, נתונה לשיקול דעת גורמי החקירה. ככלל, אין לחשוד זכות מוקנית להתעמת עם עדים המוסרים גרסה המפלילה אותו וממילא אין באי קיום עימות משום פגיעה בזכויותיו של החשוד. כאן, סוגיית העימותים לא הועלתה במהלך המשפט והסנגורית לא ביקשה לקבל מגורמי החקירה בתיק הסבר בנושא. אינני רואה באי קיום העימותים כאמור משום מחדל חקירה.

5. מעבר לאמור, יש לזכור כי "מחדלי חקירה" כשלעצמם אינם מביאים לזיכוי נאשם. נפקותם מוכרעת בהתאם לנסיבות הקונקרטיות, תוך התייחסות לדיון של הראיות שהוצגו להוכחת אשמת הנאשם ולהשפעת המחדלים על יכולת הנאשם להתגונן כראוי. [ראה, ע"פ 1706/10 דוד טגאפו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.01.11) ו- ע"פ 2099/15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.05.2016)]

כאן, כאמור, אינני סבור שהדברים עליהם הצביעה הסנגורית הם בבחינת "מחדלי חקירה", ובכל מקרה, לא היה בהם - כל אחד לעצמו וכולם יחד - כדי לפגוע ביכולת הנאשם להתגונן.

הפגיעה בזכות ההיוועצות

1. הסנגורית טוענת כי זכות הנאשם להיוועצות נפגעה בכך שהחוקר שחקר אותו אמנם מסר לו על זכותו להיוועץ בעורך דין אך לא שאל אותו האם בפועל הוא מעוניין בהיוועצות כזו. היא מציינת, שלמרות זאת, הנאשם שטח את גרסתו באופן סדור ומפורט וטוענת שעל כן יש לתת לגרסת הנאשם את מלוא המשקל.

2. ככלל, אינני סבור שיש קשר ישיר, מחייב, בין פגיעה בזכות ההיוועצות של חשוד למשקל החיובי שיש לתת לגרסתו. העובדה שזכות מסוימת של חשוד נפגעת אינה אומרת שהגרסה שהחשוד מסר היא אמת. הדברים בסיסיים ופשוטים ואינם צריכים הרחבה.

התייחסתי לעיל לראיות וקבעתי מה שקבעתי לגביהן, ואין בטענה על היקף זכות ההיוועצות שניתנה לנאשם כדי לשנות מכך. אולם, אני מוצא לנכון לבטא מורת רוח מהאופן בו החוקר שחקר את הנאשם מסר לו על זכותו להיוועץ בעורך דין. צפיתי בדיסק המתעד את חקירת הנאשם - ת/10. רואים ושומעים בו את החוקר מבליע

במהירות את המשפט המודיע לנאשם על זכותו להיוועצות ומיד עובר לשאלה אחרת, מבלי לאפשר לנאשם לעכל את ההודעה ולהגיב לה. הרושם הוא שהדבר נעשה באופן הזה, במודע ובמתכוון, כדי לצאת פורמאלית ידי חובת ההודעה ולהקטין את האפשרות שהנחקר יבחר לממש את זכותו זו. אמנם, במקרה זה, לא היתה פגיעה ממשית בנאשם, שכן הוא מסר גרסת כפירה מפורטת, אולם, התופעה עצמה מחייבת בירור מערכתי, ותיקון.

סוף דבר

1. הפרטים שמסרה המתלוננת בעדותה, על ההתרחשויות הנוגעות לאירוע, הגיונם הפנימי, פשטותם, האופן בו היא העידה בבית המשפט והרושם הכללי שלי מאישיותה, שכנעו אותי שסיפורה מתאר את הדברים כהווייתם. עדויותיהם של שני שוטרי המג"ב שנקלעו למקום, שכל אחת מהן היתה מדודה, בהירה, אמינה ומשכנעת - בעיקרן, משתלבות היטב בינן לבין עצמן, מחזקות זו את זו, ועולות בקנה אחד עם עדות המתלוננת.
- מנגד, גרסתו של הנאשם איננה אמינה, ואין בה כל הסבר לברירתו ולהימצאותו במקום בו הוא נעצר, ואני דוחה אותה.
2. מארג הראיות שהוצגו במשפט שכנע אותי, מעבר לספק סביר, שהנאשם הוא האיש שתקף את המתלוננת כדי לקחת את תיקה.
3. לאחר הגשת סיכומי הצדדים בכתב, הסכימה התביעה לטענת ההגנה כי בנסיבות הענין אין מקום לייחס לנאשם מעבר לעבירת ניסיון השוד לפי סעיף 403 לחוק העונשין, הכוללת בחובה מרכיב של תקיפה, גם עבירה של תקיפת זקן, וויתרה על הרשעת הנאשם בעבירה זו.
4. לא יכול להיות חולק על כך שתקיפת הנאשם את המתלוננת היתה כדי לשדוד את תיקה ושמעשי הנאשם היו במחשבה פלילית.
5. מעשי הנאשם מהווים איפוא עבירת ניסיון שוד, לפי סעיף 403 לחוק העונשין תשל"ז-1977, ומשכך, אני מרשיעו בביצועה.

ניתנה היום, כ"ג אלול תשע"ו, 26 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים

חתימה